

猪病防治

KEEP BIINGH NGUK

贵州省民族事务委员会民族语文办公室 编
贵州民族出版社

KEEP BIINGH NGUK

猪 病 防 治

翻译：潘永荣 刘汝才 石锦宏

贵州省民族事务委员会民族语文办公室 编

黔新登字(90)04号

责任编辑 杨成星

封面设计 吕凤梧

技术设计 张声伟

KEEP BIINGH NGUK

猪 病 防 治

潘永荣 刘汝才 石锦宏 翻译

贵州省民族事务委员会民族语文办公室 编

贵州民族出版社出版发行

(贵阳市中华北路289号)

贵州省社科院印刷厂印刷

开本 787×1092毫米 1/32 5印张 130千字

1994年8月第1版 1994年8月第1次印刷

印数 1—1000册

ISBN 7-5412-0421-8/S·12(民文) 定价:3.50元

MUC LUC

一、NUV BIINGH NGUK (1)

- (一) Fenh xic meix ids nguk (1)
- (二) Qak dangl nuv ids (2)
- (三) Lav longc nuv ids (5)
- (四) Mieengc hangc biingh ids yenc (7)

二、BIINGH CONC RANX (10)

- (一) Nguk ids biingh (10)
- (二) Nguk ids biingh danh duc (17)
- (三) Nguk ids biingh bubs (21)
- (四) Nguk hop baos (24)
- (五) Lagx nguk ids sangh hanc (27)
- (六) Lagx nguk eex dongv bagx (30)
- (七) Lagx nguk eex dongv yak (33)
- (八) Lagx nguk eex dongv mant (35)
- (九) Nguk douh liagp liouc xenc (37)
- (十) Nguk conc ranx xenp weil cangc yeenh (40)
- (十一) Nguk ids nyebl dinl (42)
- (十二) Nguk wenp dumv naemx conc ranx (46)
- (十三) Nguk ids pop sangh hongh (47)

(十四) Nguk ids bul naemx	(50)
(十五) Nguk douh doh	(53)
(十六) Nguk ids jingl	(55)
(十七) Nguk ids biingh fail six ganx jenl	(57)
(十八) Nguk ids yic xenc naox yeenh	(59)
(十九) Ids liix sil ganx jenl	(63)
(二十) Nguk ids lieenc qouc jenl	(65)
(二一) Nguk ids conc ranx xenl weix soc xenl biic yeenh	(68)
(二二) Ids gouh donh loc xeenc tiix	(70)
(二三) Nauk ids yangh nguap sagt angv	(72)

三、IDS AOX

(一) Siup seep gueec lail	(76)
(二) Liaengv eex	(77)
(三) Dux nyimp sais fac yeenh	(78)
(四) Dongc oc seit fac yeenh	(79)
(五) Bubs wenp yeenh zenl	(81)
(六) Deil kangp	(82)
(七) Ids iup	(84)

四、IDS NUGS

(一) Loh sais senx	(85)
(二) Bic wenp xogc nyimp wenp singt	(87)
(三) Ids moux	(88)
(四) Douh	(89)

(五) Ids dinl	(92)
(六) Liaenx moux	(93)
(七) Ids miadx dal	(93)

五、IDS XEENGP LAGX (95)

(一) Gueec lis lagx aox xenp	(95)
(二) Nanc xengp lagx	(96)
(三) Gueec ugs gungl	(99)
(四) Deil lagx aox xenp	(101)
(五) Suds saïs wap	(102)
(六) Ids sais wap	(103)
(七) Meix nguk kuac	(105)
(八) Gongv lagx	(107)
(九) Sangx lagx xiut mis	(108)
(十) Ids mis	(109)
(十一) Xeengp lagx wenp udt xenp	(112)
(十二) Xeengp lagx wep gueec xangk jil eengl	(113)

六、NGUK IDS SAENX (117)

(一) Nguk ids saenx longc	(117)
(二) Nguk wenp saenx bubs	(119)
(三) Nguk aox xenp wenp genv	(121)
(四) Nguk aox xenp wenp dumv naemx lis nuic	(122)
(五) Nguk lis nuic uns nyenh mags sedp	(124)

—、NUV BIINGH NGUK

Donv biingh nguk gueec laot genh jil nguk ids xic jah weex nup yangh nyimp zux zic qip gonh⁽¹⁾ maoh biinv yangh weex nup, naengl yuv jeec hoc biingh maoh weex nup lis map gaix sic wedt biingh gol cenc, donv ugs weex magc wedt biingh, yil naih semh douh zil liaoc fangh fac nyimp yil fangc col sih. Yil naih, yuv renl zenh weex lail diaol cac nyeeenh joul, lail lail nuv nguk ids xic jah weex nup yangh, peil hoc biic yaol fal nyeenl, map mieeh wedt biingh qenc kuan-gl, hah lail donv biingh, xaok biingh nyimp keep biingh.

Donv biingh nguk jagx gongh zoc naih yuh kuenl nanc yuh fuc zac, naengl douh aox bens xenp nguk nyimp keec gonh yinh sul mih yenx xangx, yuv daengl abs map mieeh, hah donv ugs biingh ids.

(—) Fenh xic meix ids nguk

Biingh nguk nganl wedt biingh yeenc yenh kox pieek weex biingh conc ranx, biingh ids aox, biingh ids nugs, biingh sangx lagx, biingh saenx longc nyimp biingh zongl duc maenv naih. Nguk wedt biingh yeenc yinh, zux yaol youc aox xenp jeec dienl, maenv nguk xenp xangh gueec lail, jix

kangp liic mas jah suh yongc yil'lis ids. Danl yeenc yinh mih buh zongl yaol, yenl yuih dens biingh conc laos aox xenp gueec dongc, wedt biingh suh gueec laot yangh; yenl yuih menl dih biinv, sangx nguk tiaoc jeenl gaix bieenl, gonx gueec lail, weex gueec wop, suh haengt lis gungc hangc biingh ids aox nyimp biingh xeengp lagx; yenl yuih wenp saenx aox longc suh haengt lis biingh saenx; yenl yuih jil maenv sil liaol pak, sil liaol luic lanh dangl mungc gueec xih jil maenv yangh xonh lis duc jah suh haengt zongl duc; eengv yuh leix douh gueec xih guedx douh maenv naih wenp biingh ids nugs. Biingh nguk henx gungc, lis maenv biingh nguk jungh xongs gungc, suh laengx jungh il hangc biingh, yangh ids buh gueec dongc; nguk ids gueec laot yangh, yangh ids buh kox nenc jungh xongs. Eengv yuh biingh lis biingh hoik biingh aenl; ids lis ids yais ids tent, dangv dangv biinv. Yil naih, yuv deic maenv caic liaol wox yangx jah pieek weex pangp taemk, pieek ugs teec suh nyimp yic banh, wox yangh ids nup jangs zux yaol yangh ids nup jangs teec suh, kuenp kuenp kaok liil, weex laot map fenh xic nyimp donv.

(二) Qak dangl nuv ids

1. haemk

Jih edl yuv haemk xus yanc nguk maoh weex nup sangx piap. Jih nyih haemk maoh duc nguk ids naih xic uuv lis ids

mangc dah, ziil liaoc 'xaol gox weex nup yangh; naengl mix lis ids xic jah dax yil fangc zenh mix, yongh yuc miaoc⁽²⁾ mangc, nyaoh xic nup dax. Eengv haemk tingp tut duc nguk ids naih jangs baenl nguk mangc, sangx lis nup jaengl nyimp xic nup wedt bingh, naengl yuv haemk donc xaih lis gueec lis biingh, nguk geel jaenx wedt gueec wedt biingh, nguk wedt biingh xic jah weex nup yangh.

2. qingk

(1) Qingk semp; Longx tienl zenx qip⁽³⁾ laos mangv xees dees bal uuv, qingk soh semp biul. uuv nguk lis ids, soh semp suh xic pangp xic taemk, xic hoik xic aenl, nuv nguk gueec lis ids semp suh biul yenc yangc.

(2) Qingk bubs; Deic tienl zenx qip songk nyaoh ul dagl, qingk nguk xuij soh xic jah bubs ungt soh weex nup, deic maoh map donv dongc oc nyimp bubs weex nup yangh. Nuv baov nguk gueec ids, nyaoh ul dagl nguk kox yix qingk touk hangc soh "fuh—fuh—" mas naih. Qingk bubs xic jah, yac mangv yuv bix lis soh ungt, gueec il naih suh nanc qingk touk soh bubs. Soh bubs pangp pangp taemk taemk gueec xih ungt soh dongc lac nyimp soh naemx bugx xedt jangs wedt biingh yangx.

(3) Qingk longc; Zux yaol jangs qingk sais longc neip ugs hangc soh mangc. Nguk gueec ids sais liix ungt soh yangh naemx uip, sais laox ungt soh yangh bias ungt.

3. dal naengc

Dal naengc suh jangs nuv nguk yangh sih weex nup.

Nguk gueec ids jenh senc lail, xenp guangl buic bemh, ags
wox tenk magx semh jil, nuv nyenc bail jaenx meenh laengx
bids dinl beeuu laengh. Nguk ids suh ugs yangh mas nyax,
qamt gueec douh dih gueec xih leiv, gueec xih gemh dih jenc
gueec qit. Lis nyil ees, meenh nyaoh aox dangl xonh bail
xonh map. Maenv nguk nanc xuij soh jah, bens senx suik
nyaoh dih. Nguk gueec ids bic nyimp bienl guangl singh
singh, nguk ids suh ags yangh gungc, nuv baov bic nanx
bagx, suh jangs pienc xeec; bic nanx yak gueec xih lis demh
wangp ugs jih jims yak, kox nenc suh jangs nguk ids biingh,
lis zuh danh duc, zuh feip yuc⁽⁴⁾ maenv biingh conc ranx
naih; nuv baov bic nanx mant, jav suh gungc jangs biingh
ids bov. Nuv baov bic nanx sop, buic nal, xenp qemp, todt
bic, gungc jangs yangh ids gail xeenx⁽⁵⁾ nyimp siic zenx.⁽⁶⁾

4. mol

Mol zux yaol jangs aol miac seik seik mol xenp nguk,
map donv nguk ids mangc. Qingk bic nanx liagp xih dunl,
lis gueec lis yangh ags hangc gueec xih qingk ids, xenp
xeengv gueec xeengv ids, gueec xih xeengv ids, guas wenp
jagx, udt xenp maenv naih.

Mol megx nguk, nguk lagx yic banh mol megx dees bal
lenc maoh jah, nguk mags yic banh mol megx dees dens
sedp maoh jah. Nuv baov gueec lail mol, suh yongh tienl
zenx qip gueec xih aol miac mol wangp semp maoh jah,
qingk semp biilul nup gungc daov, buh kox yix wox megx
qamt aenl hoik. Nguk gueec ids megx meix wenp jongl biilul

60—80 daov. Maenv nguk lis biingh conc ranx, pienc xeec jah, megx meenh biiul hoik, maenv nguk lis biingh ids aenl jah megx meenh biiul aenl.

5. siuk

Siuk suh jangs yongh uiv siuk ids gueec xih aol mac siuk xenp xangh nguk. Zux yaol siuk dagl gueec xih longc nguk, qingk ungt soh weex nup, map donv aox longc nguk lis ids mangc. Danl xenp nguk buic nal, jagc banl fac naih nanc donv douh, gods kox yix aol map canh kaox.

6. jeenx cac xenp xangh dunl saos

Jeenx cac xenp xangh nguk dunl xih saos kox yix bangl daol wox nguk lis ids mangc. Nguk gueec ids xenp dunl meenh nyaoh 38—39. 5°C, lagx nguk xenp dunl meenh nyaoh 38—40°C. Nuv baov xenp xangh dunl dunl udt udt gueec xih maenl pangp maenl taemk jav suh jangs lis biingh qak xenp lax.

7. jeenx cac senh zic qip gonh⁽⁷⁾

Doiv meix nguk nyimp nguk buil naengl yuv jeenx cac senh zic qip gonh maoh lis gueec lis ids. Suh jangs jeenx cac senh zic qip gonh nguk meix nyimp nguk buil bul gueec xih lods bic qingk ids maenv naih.

(三) Lav longc nuv ids

Lav longc nuv ids jangs yongh bienl liix xoc⁽⁸⁾ nyimp zih sic mih map nuv aox xenp nguk ids weex nup biinv, donv

ugs jangs biingh mangc. Jage fangh fac naih jeenx danh lail weex, gueec yuv teec suh seec biil nyimp tiaoc jeenl, kox yix laengx nyaoh doiv wedt biingh jah weex. Lis maenv biingh yongh laot jage banl fac naih, suh wox jangs biingh mangc lax.

1. jeenx cac nugs

Naengl mix lav longc xic jah, xeenh jeenx cac nugs xenp weex nup, nuv duc nguk naih jangs baenl nguk mangc, mags il nup, dage xih meix, bienl bagx xih bienl naeml, jil lail xih jil pak, bic nanx nyimp xenp xangh lis mangc bieenl fal maenv naih.

2. jeenx cac aox

Lav longc lax, lail lail nuv maenv zac sip aox longc jah yangh nup nyaoh wangp nup, mags uns nup yangh. guangl liaenl gueec; naemx padt aox longc jah gungc xih yuns, yeenc seec weex nup, liogl xih sigt, dangl xih nyenl nyimp aox longc lis gueec lis yangh xonh ags hangc maenv naih. Nuv zac sip aox longc lis gueec lis doiv nup ugs padt, aens padt gueec xih jaengv deil, xiut padt, biinv yangh maenv naih, map donv meix ids naih jangs biingh mangc.

3. lav longc nuv ids yuv zul yil hangc mangc

Lav longc nguk deil, nuv baov qingk xongs biingh conc ranx, suh yuv zul yil keep meix biingh maoh sank, naengl yuv keep xenp bens douh conc ranx. Il naih yuv deic gongh zoc mangv dees weex lail;

Jih edl: Yuv beenh midx, miuc, ems xaoh duc nyimp

koux zaol, soux taop maenv. naih Nuv miac lis ids, gueec nenc weex hangc ongl naih.

Jih nyih: Nguk laengx deil xic jah laengx lav longc nuv zeil lail. Douv jaengl suh yenx xangx dal naengc nyimp donv bingh.

Jih samp: Yuv deic bail doiv lic geel xaih, dangl nguk, kuenp qamt yais nyil jah lav, keep biingh conc ranx.

Jih sik: Maenv nguk lis biingh conc ranx deil bail jah, yuv loul jemc yaeml mogl, bic magx douh naemx padt, eex nyeeuv liemc wav jah buh yuv weex laot mogl laos aox jemc, naengl yuv bianh nyil hoip gueec xih laic suh eec⁽⁹⁾ maenv ems xaoh duc naih nyaoh ul jah, aol magx mogl nins. Yuv nyimp wagx jenl wah, bix lonh jil nanx nguk deil. Keep zongl duc.

(四) Mieengc hangc biingh ids yenc

1. xeengv padt

Xeengv padt jangs ul senp lis demh wangp megx uns xeengv padt gungc. Wangp xeengv padt jah ugs yangh yak, wangp xeengv padt jah biix wangp nup duh udt, nanx guas, bul mags.

2. aens padt

Aens padt jangs ul xenp lis deph wangp padt qamt gueec lail gueec xih nyil buh gueec qamt hah wenp yangh naih. Wangp aens padt jah sup dengv. Biix wangp nup duh

liagp, xeengv bul. Aens padt jaengl suh yongc yil biinv wenp ids up naemx gueec xih biinv yangh nyimp waih deil.

3. xiut padt

Daengc xenp gueec xih ul xenp lis demh wangp padt yuns lax, sint weex siut padt. Xiut padt nas naengl biinv bagx. Nuv baov xiut padt jaengl, nanx wangp xiut padt jah suh dangv yenc, biinv yangh nyimp waih deil.

4. beeuv padt

Padt beeuv ugs enl gueec xih nugs seml, sint weex beeuv padt. Beeuv padt pieek weex beeuv padt ugs senp nyimp aox xenp beeuv padt yac yangh.

5. yenc

Sais longc aox xenp yenl yuih douh demh hangc yeenc yenh yenx xangx, suh youc mags biinv uns, zoc yongl toik luih, sint weex yenc.

6. biinv yangh

Yenl yuih yeenc yenh mih, zux zic xil baoh daengl taot, fal xoc cenc fenp aox xil baoh buh biinv, jih nenc buh lonh gungc, sint weex biinv yangh.

7. waih deil

Ul xenp lis demh wangp nanx wedt deil. Sint wex waih deil.

8. luic lanh

Ul xenp lis demh wangp nanx wedt deil, wangp nanx deil jah suh dah bic luic touk aox, sint weex luic lanh.

9. jaengv deil

Ul xenp lis demh jiuc megx yenl yuih douh demh hangc yeenc yenh yenx xangx, padt qamt gueec tongh, il naih aox xenp suh lis demh wangp nanx biinv deil, sint weex jaengv deil.

10. saop ids

Saop ids jangs ids nyaoh aox xenp saop nyimp aox xenp nyimp ids daengl jix kangp beeuv ugs diih il hangc ids. Aox xenp saop ids meenh lis demh wangp ugs yak, xeengv bul gueec xih daengc xenp udt.

11. up naemx

Up naemx jangs aox xenp naemx gungc xeengv bul. Ul xenp suh lis demh wangp gueec xih aox sais longc xeengv bul, biinv mas, weex yangh yagl naemx, beeuv ugs oil naemx lup. Nuv baov jangs bic nanx up naemx, aol gaos mi-ac bail nyaenx, suh liemv luh douv yinc.

二、BIINGH CONC RANX

(一) Nguk ids biingh

Nguk ids biingh jangs aox ids nguk zeil laox hox, wedt zeil hoik diih il hangc biingh conc ranx. Gueec heenk baenl nguk mangc, mags il nup, dagx xih meix xedt kox nenc lis hangc ids naih conc qak xenp. Biingh naih nyinc xebc nyih nyanl duh hangt wedt, wedt bail kuantg, conc bail hoik, nguk lis biingh naih qak xenp gungc benh gods lis deil.

1. dens biingh nyimp conc ranx

Hangc ids naih dens biingh jangs il hangc duc wedt qit. Hangc duc naih gax sint weex zuh wenh liil gol xenp bienl duc.⁽¹⁰⁾ Maenv nguk ids jah daengc xenp nyimp eex nyeeuv ledp lis hangc duc naih, deic aox xenp map wah, miak nyimp ont zeil lis gungc; dabl, iup nyimp padt jih nyih; nyuic gaos, semp, nanx yangv yuns. Hangc biingh duc naih yaot sos. Maenv dangl daems dah nguk ids jah, nuv baov bens weex wop lail, douv nyih xebc dah maenl bix daems duc seengp, sip deic nguk gueec ids daems laos aox, yic banh suh gueec yaot lis biingh lax. Hangc biingh duc naih xogp nyaoh jemc liagp, nuv baov deic maoh dungl lagt mieengc wenp jongl maoh suh laengx deil, 5—10% naemx piaop beec